

Europassin keskeisten käsitteiden sanasto

Sisällysluettelo

Johdanto.....	2
1. Europassi-käsitteet	3
1.1 Europassi:.....	3
1.2 Europassi-keskus:	3
1.3 Europassi-profiili:	3
1.5 Europassi liikkuvuustodistus (Europass Mobility):	3
1.6 Europassin Digitaalinen osaamistodistus	3
2. Eurooppalaiset liitot, toimeenpanoelimet, säätiöt, verkostot, keskuksset sekä ohjelmat	3
2.1 Eurooppalaiset liitot ja toimeenpanoelimet.....	3
2.1.1 Euroopan unioni:.....	3
2.1.2 Euroopan komissio:	3
2.2 Eurooppalaiset verkostot.....	4
2.2.1 ENIC-NARIC-verkosto:	4
2.2.2 EURES:.....	4
2.3 Eurooppalaiset keskuksset.....	4
2.3.1 Korkeakoulututkintojen tunnustamisen kansallinen tiedotuskeskus (ENIC-NARIC-Keskus):	4
2.3.2 Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop):.....	4
2.4 Opiskeluun ja koulutukseen liittyvät säätiöt sekä ohjelmat	5
2.4.1 Erasmus+:	5
2.4.2 Euroopan koulutussäätiö (ETF):	5
3. Työnhakuun sekä työntekoon liittyvät peruskäsitteet	5
3.1 Työnhakuun liittyvät käsitteet.....	5
3.1.1 Ansioluettelo	5
3.1.2 Saatekirje	5
3.1.3 Tutkintotodistus	5
3.1.4 Digitaalinen osaamistodistus.....	5
3.2 Työntekoon liittyvät käsitteet.....	5
3.2.1 Säännelty ammatti:.....	5
3.2.2 Eurooppalainen ammattikortti (EPC):.....	5
4. Tutkintoihin liittyvät viitekehykset ja liitteet	6
4.1 Tutkintojen viitekehykset.....	6
4.1.1 Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF):	6
4.1.2 Kansallinen tutkintojen viitekehys (NQF):	6
4.2 Tutkintojen liitteet.....	6
4.2.1 Korkeakoulututkintotodistuksen liite (Europass Diploma Supplement):	6
4.2.2 Ammatillisen tutkintotodistuksen Europassi- liite (Europass Certificate Supplement):	6

Johdanto

Europassi on Euroopan Komission kehittämä vapaasti käytettävissä oleva verkkotyökalupakki opintoja ja työuraa koskevien tietojen hallinnointiin. Europassilla opiskelijat ja työntekijät voivat tallentaa ja hallinnoida omaa osaamista, pätevyyttä ja työkokemusta koskevia tietoja sekä tehdä ja säilyttää hakemuksia, ansioluetteloita ja saatekirjeitä eri tilanteisiin. Sen avulla osaaja pystyy näyttämään osaamisensa helposti ja läpinäkyvästi niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Europassin avulla opiskelijat ja työntekijät voivat myös hakea opiskelemaan tai töihin ulkomaille, ja järjestelmä myös ehdottaa käyttäjille heidän taitoihinsa, työkokemukseensa sekä opintoihinsa liittyviä työ- ja opintomahdollisuuksia ympäri Eurooppaa.

Europassin avulla myös työnantaja tai oppilaitos voi arvioida ja vertailla hakijoiden osaamista sekä taitoja helpommin. Osaamisen selkeä sekä yhdenmukainen dokumentointi mahdollistaa osaamisen paremman hyödyntämisen. Europassi auttaa opetuksen, koulutuksen ja ohjauksen ammattilaisia neuvomaan paremmin koulutukseen hakeutuvia. Oppilaitokset ja korkeakoulut täten tukevat opiskelijoiden kansainvälistymistä myöntämällä Europassin asiakirjoja ja ohjaamalla opiskelijoita käyttämään Europassia. Oppilaitosten vastuulle kuuluu siis muun muassa tutkintotodistuksen liitteet ja liikkuvuustodistuksen myöntäminen.

Tämä Europassin keskeisten käsitteiden sanasto on Opetushallitukseen (OPH) kuuluvan Suomen Europassikeskuksen laatima sanasto, joka sisältää määritelmät keskeisille käsitteille, jotka liittyvät oleellisesti Europassin toimintaan ja käyttöön. Sanaston tarkoituksena on tukea Europassin käyttäjien, oppilaitosten ja muiden Europassista kiinnostuneiden toimintaa, sekä tarjota mahdollisimman selkeästi tietoa Europassin keskeisimmistä käsitteistä. Sanasto tukee opiskelijoiden, työntekijöiden ja oppilaitosten perehtymistä Europassiin, sekä mahdollistaa siitä syntyvän keskustelun keskeisten käsitteiden yhteisymmärryksen avulla. Tämä sanasto täsmentää ja yhdenmukaistaa termien käyttöä. Termien määrittelyssä on käytetty Europassikeskusten ja Euroopan Komission toiminnassa vakiintuneita käsitteitä. Sanastoa kehitetään ja täydennetään jatkuvasti yhteistyössä Europassin käyttäjien kanssa.

1. Europassi- käsitteet

- 1.1 Europassi:** Europassi on Euroopan komission kehittämä portaali, jonka avulla työntekijät ja opiskelijat voivat osoittaa osaamistaan eurooppalaisilla työmarkkinoilla ja koulutuksissa erilaisten asiakirjojen kuten ansioluetteloiden ja saatekirjeiden avulla.
- 1.2 Europassi-keskus:** Kansalliset Europassi-keskukset koordinoivat Europassiin liittyvää toimintaa sekä toimivat yhteyspisteinä organisaatioille ja henkilöille, jotka ovat kiinnostuneita Europassista. Suomen Europassi-keskuksena toimii Opetushallitus.
- 1.3 Europassi-profiili:** Europassi-profiilin avulla jokainen Europassin käyttäjä voi ladata portaaliin omia ansioluetteloita, saatekirjeitä, liikkuvuustodistuksen sekä muita asiakirjoja omaan portfolioon. Profiilin avulla käyttäjä voi myös hakea opiskelemaan tai töihin EU:n sisällä.
- 1.4 Europassi-kirjasto:** Europassi-kirjasto löytyy jokaisen käyttäjän Europassi-profiilista. Kirjastoa käytetään asiakirjojen tallentamiseen ja järjestämiseen, eli sieltä löytyy käyttäjän ansioluettelot, saatekirjeet, todistukset ja ladatut tiedostot.
- 1.5 Europassin liikkuvuustodistus (Europass Mobility):** Europassin liikkuvuustodistus on asiakirja, jolla hakija voi kuvata ulkomailla organisoidun liikkuvuustoiminnan aikana opittuja ja kehitettyjä taitoja. Liikkuvuusjaksolle lähettävä taho ja vastaanottava taho (esimerkiksi oppilaitos, organisaatio, työpaikka) täyttävät toiminnan päättyessä tarvittavat asiakirjat yhdessä, jotta oppija saa virallisen liikkuvuustodistuksen. Liikkuvuustodistuksella voi todistaa omaa osaamista esimerkiksi työnhaussa.
- 1.6 Europassin Digitaalinen osaamistodistus:** Europassin digitaaliset osaamistodistukset ovat tiedostoja, joiden avulla Europassin käyttäjät voivat saada ja jakaa tietoa opinnoissaan suoritetuista arvosanoista, tutkinnoista, projekteista sekä muista oppimiseen liittyvistä saavutuksistaan.

2. Eurooppalaiset liitot, toimeenpanoelimet, verkostot, säätiöt, keskukset sekä ohjelmat

Seuraavassa on lueteltu tahoja, joiden kanssa Europassi tekee tiivistä yhteistyötä:

2.1 Eurooppalaiset liitot ja toimeenpanoelimet

- 2.1.1 Euroopan unioni:** Euroopan unioni on 27 eurooppalaisen jäsenvaltion muodostama taloudellinen ja poliittinen liitto. Euroopan unionin toiminta mahdollistaa Erasmus+ ohjelman ja Europassin toiminnan.
- 2.1.2 Euroopan komissio:** Euroopan komissio on EU:n poliittisesti riippumaton toimeenpanoelin. Organisaatio tekee lainsäädäntöesityksiä ja valvoo lainsäädännön soveltamista sekä vastaa EU:n toimintapolitiikkojen ja talousarvion täytäntöönpanosta ja edistää EU:n yleistä etua. Europassi on Euroopan komission kehittämä ilmainen palvelu kansainvälisyyden ja liikkuvuuden kannustamiseksi.

2.2 Eurooppalaiset verkostot

- 2.2.1 **Kansallisten Europassi-keskusten verkosto (National Europass Centres):** kansalliset Europassi-keskukset tiedottavat Europassista kansallisesti ja varmistavat, että kaikki jotka tarvitsevat Europassia voivat ottaa sen käyttöönsä. Europassi-keskukset muodostavat aktiivisen yhteistyöverkoston, joka edistää Europassin käyttöä koko Euroopassa.
- 2.2.2 **EURES:** EURES (European Employment Services) on työllisyyspalveluiden eurooppalainen yhteistyöverkosto, joka helpottaa työntekijöiden liikkuvuutta ja työnhakua EU:n maissa. EURES portaalissa voi selata ja hakea työpaikkoihin, jonka lisäksi portaaliin voi ladata ja tallentaa oman CV:n työnhakua varten.
- 2.2.3 **Euroguidance:** Euroguidance-verkosto tukee ohjauksen ammattilaisia kansainvälistymisessä ja palvelut on suunnattu tieto-, neuvonta- ja ohjausalan ammattilaisille koulutuksen, työelämän ja nuorisoalan kansainvälistymiseen.
- 2.2.4 **Eurodesk:** Eurodesk on eurooppalainen nuorisotiedotusverkosto, joka jakaa nuorille tietoa kansainvälisyysmahdollisuuksista sekä rohkaisee nuoria aktiiviseen EU-kansalaisuuteen ja vaikuttamiseen.

2.3 Eurooppalaiset keskuksat

- 2.3.1 **Korkeakoulututkintojen tunnustamisen kansallinen tiedotuskeskus (ENIC-NARIC-Keskus) ja yhteistyöverkosto:** Korkeakoulututkintojen tunnustamisen kansallinen tiedotuskeskus vastaa korkeakoulujärjestelmää koskevan tiedon saatavuudesta omassa kohdemaassa sekä antaa neuvoja liittyen tutkintojen arviointiin ja tunnustamiseen. Suomen ENIC-NARIC-keskuksena toimii Opetushallitus. Keskuksat muodostavat verkoston: **ENIC-NARIC-verkosto** (European Network of Information Centres-National Academic Recognition Information Centres), jonka tavoitteena on tukea tutkintojen tunnustamista kansainvälisesti. Verkoston tavoitteena on yhdistää eri maiden kansalliset keskuksat.
- 2.3.2 **Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop):** Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus on EU:n virasto, jonka tehtävänä on tarjota tietoa ammatillisen koulutuksen kehittymisestä ja tarjota organisaatioille sekä eri tahoille tilaisuuksia käydä keskustelua aiheesta. Keskuksen tavoitteena on tarjota tutkimustietoa Euroopan ammatilliseen koulutukseen liittyvän politiikan perustaksi ja vahvistaa Euroopan laajuista yhteistyötä ammatillisen koulutuksen tietoisuuden ja tärkeyden lisäämiseksi.
- 2.3.3 **Luotettavien eurooppalaisten arviointitoimijoiden rekisteri EQAR** kokoaa yhteen eurooppalaisten arviointitoimijat, jotka täyttävät eurooppalaiset kriteerit, ylläpitää niistä rekisteriä, sekä arviointitulosten tietovarantoa.

2.4 Opiskeluun ja koulutukseen liittyvät säätiöt sekä ohjelmat

- 2.4.1 **Erasmus+:** Erasmus+ on Euroopan unionin kehittämä ohjelma, jonka avulla eurooppalaiset nuoret, aikuiset ja opiskelijat voivat opiskella tai kouluttautua ulkomailla ohjelman tuella. Ohjelman tavoitteena on tukea ihmisten ammatillista ja koulutuksellista kehitystä Euroopassa ja kumppanimaissa.
- 2.4.2 **Euroopan koulutussäätiö (ETF):** Euroopan koulutussäätiö on säätiö, jonka tehtävänä on auttaa EU:n naapurimaita uudistamaan ammatillisen koulutuksen sekä työmarkkinoiden järjestelmiä. Säätiön tavoitteena on koulutusjärjestelmien uudistaminen, sosiaalisen liikkuvuuden edistäminen sekä koulutusjärjestelmien kehittäminen vastaamaan työmarkkinoiden tarpeita.

3. Työnhakuun sekä työntekoon liittyvät peruskäsitteet

3.1 Työnhakuun liittyvät käsitteet

- 3.1.1 **Ansioluettelo:** Ansioluettelo eli CV on luettelo hakijan työkokemuksesta, opinnoista, koulutuksista, kursseista ja taidoista. Ansioluettelon avulla hakija voi antaa mahdollisimman laajan kuvan itsestään ja osaamisestaan.
- 3.1.2 **Saatekirje:** Saatekirje tai hakukirje on usein työhakemuksen yhteydessä toimitettava tiedosto, jossa hakija kertoo itsestään ja siitä, miksi juuri hän olisi sopiva kyseiseen työtehtävään. Saatekirje tarjoaa hakijalle mahdollisuuden kertoa lisää itsestään, taustastaan sekä osaamisestaan.
- 3.1.3 **Tutkintotodistus:** Tutkintotodistus on koulutuksen järjestäjän antama todistus, jonka opiskelija saa, kun hän on suorittanut tutkinnon tai koulutuksen osat hyväksytysti. Tutkintotodistuksesta löytyy opiskelijan suoritettut kurssit ja muut opinnot.
- 3.1.4 **Digitaalinen osaamistodistus:** Digitaaliset osaamistodistukset ovat tiedostoja, joiden avulla käyttäjät voivat saada ja jakaa tietoa opinnoissaan suoritetuista arvosanoista, tutkinnoista, projekteista sekä muista oppimiseen liittyvistä saavutuksistaan.

3.2 Työntekoon liittyvät käsitteet

- 3.2.1 **Säännelty ammatti:** Säännelty ammatti on ammatti, johon vaaditaan lain perusteella tietty tutkinto, koulutus tai ammatinharjoittamisoikeus. Säänneltyyn ammattiin toisessa maassa pätevöitynyt henkilö voi anoa toimivaltaiselta viranomaiselta pätevyyttä harjoittaa kyseistä ammattia. Tällaisia ammatteja ovat esimerkiksi aineopettaja, lääkäri ja sosiaalityöntekijä.
- 3.2.2 **Eurooppalainen ammattikortti (EPC):** Eurooppalainen ammattikortti on asiakirja, jonka avulla säänneltyjen ammattien harjoittelijat voivat virallisesti tunnustaa

ammattipätevyytensä EU-maissa. Tällä hetkellä ammattikortti on käytössä seuraavissa ammateissa: sairaanhoitaja, proviisori, fysioterapeutti, vuoristo-opas, kiinteistövälittäjä.

4. Tutkintoihin liittyvät viitekehukset ja liitteet

4.1 Tutkintojen viitekehukset

- 4.1.1 **Eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF):** Eurooppalainen tutkintojen viitekehys on EU:n kehittämä yhteinen tutkintojen viitekehys, joka edistää kansallisten tutkintojen ymmärrettävyyttä ja verrattavuutta Euroopassa. Viitekehysten tavoitteena on edistää opiskelijoiden ja työntekijöiden kansainvälistä liikkuvuutta.
- 4.1.2 **Kansallinen tutkintojen viitekehys (NQF):** Kansallinen tutkintojen viitekehys on viitekehys, jonka eri tasot kuvaavat, mitä oppimäärän tai tutkinnon suorittanut henkilö tietää ja osaa tehdä. Osaamista kuvataan eurooppalaisessa yhteistyössä sovitulla tavalla, joka helpottaa eri maiden tutkintojen ja niiden tasojen vertailua täten edistään liikkuvuutta Euroopan sisällä. Suomen tutkintojen viitekehys sisältää suomalaisen koulutusjärjestelmään kuuluvat oppimäärät, tutkinnot ja osaamiskokonaisuudet. Viitekehystasot on mainittu mm. Europassin **tutkintojen liitteissä**.

4.2 Tutkintojen liitteet

- 4.2.1 **Korkeakoulututkintotodistuksen liite (Europass Diploma Supplement):** Korkeakoulututkintotodistuksen liite on asiakirja, joka sisältää lisätietoja varsinaisesta tutkintotodistuksesta ja suoritetuista opinnoista. Liite voi muun muassa sisältää tietoa suoritettujen tutkintojen tyypistä, oppilaitoksen opetuksesta sekä opintojen sisällöstä ja arvosanoista. Liite saadaan siltä oppilaitokselta, jossa opinnot suoritettiin.
- 4.2.2 **Ammatillisen tutkintotodistuksen Europassi-liite (Europass Certificate Supplement):** Ammatillisen tutkintotodistuksen Europassi-liite on ammatillisen oppilaitoksen myöntämä asiakirja, joka sisältää lisätietoja varsinaisesta tutkintotodistuksesta ja suoritetuista opinnoista. Liite sisältää standardimuodossa esitettyä tietoa tutkinnosta kuten arvonsanat ja opintosuoritukset, joiden avulla todistus on helpommin ymmärrettävissä ulkomailla olevien työnantajien ja oppilaitosten kannalta.